

ABSTRACTS

SVEN LÜTTICKEN & JORINDE SEIJDEL • CAN THE EDITOR MATCH THE BOT?

In an e-mail conversation, Sven Lütticken and Jorinde Seijdel discuss the current condition of online art criticism, starting from their own experiences in the field. Since we are all profoundly embedded in the dominant logic of the Internet's attention economy, they argue, the perspective on sustainability in the practice of online art criticism, as well as on changing that practice for the better and offering resistance to 'Web 2.0', must be an immanent one. Furthermore, they identify and critique the rise of the cult of the editor, who seems to succeed the curator as the paradigmatic persona in an art world of the networked age. Finally, they also touch upon a range of other topics, such as the uncertain future of publishing in print, and blogging.

KAN DE EDITOR OP TEGEN DE BOT?

In een e-mailcorrespondentie bespreken Sven Lütticken en Jorinde Seijdel de actuele toestand van de online kunstkritiek, vertrekkende vanuit hun eigen ervaring. Aangezien we allemaal deel uitmaken van de op het internet dominante logica van de aandachtseconomie, moet het perspectief op duurzaamheid in de praktijk van de online kunstkritiek, op het verbeteren van die kritiek en op het bieden van weerstand aan 'web 2.0' een immanent perspectief zijn, beweren ze. Verder identificeren en bekritisieren ze de opkomst van de cultus van de editor, die de curator lijkt op te volgen als paradigmatische persoonlijkheid in de kunstwereld in tijden van het netwerk. Tot slot bespreken ze ook een reeks andere onderwerpen, zoals de onzekere toekomst van het publiceren in print, en het bloggen.

SAM ROGGEN • PHOTOGÉNIE 2.0 • THE VIDEO ESSAY AS EVOCATIVE EQUIVALENT OF THE UNTRANSLATABLE ALLURE OF CINEMA
This article puts forward the video essay as the new manifestation of film criticism that, by its very nature, adds most convincingly to the discourse of the early French critics of the 1910s and 1920s. Photogénie was the almost spiritual quality Impressionists such as Jean

Epstein and Louis Delluc and Surrealists like Louis Aragon and Man Ray attributed to singular details and elusive moments within a film, which permitted them to see anew. All of these proto-cinephiles treated the cinema as a vehicle for revelation, although neither the information revealed nor the way in which this was done appeared to be verbally expressible. Instead of reducing the effect a particular film had on them to words, these critics produced impressionistic descriptions, serving as evocative equivalents of their privileged moments. This article argues that, following the increased availability of films on DVD or online and the entrance of new digital technologies into the realm of film criticism, cinephiles are now able to produce critical reflections employing the same medium they are discussing. The video essay thus allows them to echo, and even enhance, the attempts of the early French critics as it offers the tools for creative responses to the films under discussion.

PHOTOGÉNIE 2.0 • HET VIDEO-ESSAY ALS EVOCATIEF EQUIVALENT VOOR DE ONVERTAALBARE ALLURE VAN DE CINEMA

Dit artikel beoogt het video-essay naar voren te schuiven als de nieuwe vorm van filmkritiek die het meest overtuigende antwoord biedt aan het discours van de Franse filmkritiek van de jaren 1910 en 1920. Photogénie was de haast spirituele kwaliteit die door impressionisten als Jean Epstein en Louis Delluc en surrealisten als Louis Aragon en Man Ray toegeschreven werd aan kortstondige en ongrijpbare momenten en details in een film. Deze proto-cinefielen beschouwden cinema als een drager van revelaties, alhoewel de informatie die gereveleerd werd noch de manier waarop dit precies gebeurde hen verbaal uit te drukken leek. In plaats van het effect van een specifieke film in woorden te vatten, produceerden deze critici impressionistische beschrijvingen die functioneerden als evocatieve equivalenten van hun geprivilegieerde openbaringen. In dit artikel wordt beargumenteerd dat cinefielen omwille van de digitalisering van film vandaag de dag wel in staat zijn kritische beschouwingen te produceren binnen het medium dat ter discussie staat. Het video-essay, dat de middelen voor een

creatief antwoord op een film biedt, stelt hen in staat de aan de verzuchtingen van de eerste Franse filmcritici tegemoet te komen.

LAURENCE SCHERZ • AN ART CRITICISM WITHOUT WORDS • ARGUING IN (CINEMATIC) IMAGES

How does art criticism evolve when it no longer exists solely of text? Film criticism in particular increasingly employs the image as a rhetorical device, which can function with or without text. However, as Laurence Scherz shows through a brief discourse analysis, the communicative power of images is very different than that of text and demands another approach. Scherz continues to explore various cases and the rhetoric of images in relation to rapidly evolving online film criticism. She locates a continuum of various gradations of interplay between images and text and shows how images, albeit differently than conventional criticism, can form arguments without words. Scherz concludes that the multimedia form of art criticism, in which text and audiovisual material reinforces each other, might be the future.

KUNSTKRITIEK ZONDER WOORDEN • BEARGUMENTEREN IN (FILM)BEELD

Op wat voor manier verandert de kunstkritiek wanneer tekst niet meer het alleenrecht heeft in de uiteenzetting van een betoog? Vooral in de filmkritiek wordt het beeld steeds vaker gebruikt als een retorisch middel, dat zowel met als zonder tekst kan functioneren. Beelden functioneren heel anders dan woorden en moeten anders beoordeeld worden, zo laat Laurence Scherz met een korte discoursanalyse zien. Vervolgens onderzoekt zij met behulp van diverse casussen de retoriek van beelden in relatie tot de snel ontwikkelende online filmkritiek. Scherz situeert een continuüm van verschillende gradaties van samenspel tussen tekst en beeld en toont dat beelden ook zonder toevoeging van tekst op directe wijze een argumentatie kunnen vormen, zij het anders dan in conventionele kritiek. Ze concludeert dat een multimediale vorm van kunstkritiek, waarin tekst en audiovisueel materiaal elkaar versterken, wellicht de toekomst is.

STEYN BERGS • CONCEPTUAL ART, NETWORKED CRITICISM, AND THE SUPER SOCIAL

In his article, Steyn Bergs looks into the problematic interdependence of contemporary art and the discourse surrounding it: art criticism. He argues that various instances of crises in art criticism are essentially social crises of criticism, resulting from nothing more and nothing less than shifts of the position of art criticism within the interrelations of artistic practice (the object of criticism), the social (the public for criticism), and criticism itself. In order to demonstrate this, he chooses to focus on two instances of crisis in art criticism, induced by certain changes in the artistic practice of the late 1960s art, most notably in conceptual art, and the Internet respectively. While both historical crises are distinct, Bergs points out a clear parallel; in both cases criticism is not succeeding in adequately furthering its object – the art – in the realm of the social, and is forced to change its strategies.

CONCEPTUELE KUNST, GENETWERKTE KRITIEK EN HET SOCIALE

Steyn Bergs onderzoekt in zijn artikel de problematische verhouding tussen, en wederzijdse afhankelijkheid van, de hedendaagse kunst en het discours dat die kunst omgeeft: de kunstkritiek. Hij beargumenteert dat alle crisissen in de kunstkritiek in essentie sociale crisissen zijn, die voortkomen uit veranderingen in de verhoudingen tussen de artistieke praktijk (het object van de kritiek), het sociale veld (het publiek van de kritiek) en de kritiek zelf. Om dit aan te tonen focust hij zich op twee crisissen in de kunstkritiek, gerelateerd aan respectievelijk de veranderingen in de artistieke praktijk aan het einde van de jaren 1960 – met name in de conceptuele kunst – en het Internet. Hoewel beide historische crisissen in de kritiek in vele opzichten verschillen, wijst Bergs op een duidelijke parallel; in beide gevallen slaagt de kritiek er niet in om de relevantie van haar object – de kunst – in het sociale veld te vergroten en is zij genoodzaakt naar nieuwe strategieën te zoeken.

COLOFON

Jaargang 35, 2014, nr. 2
Volume 35, 2014, no. 2

ISSN: 0921-5026
ISBN: 978-90-817776-9-8

Kunstlicht is een wetenschappelijk tijdschrift voor beeldende kunst, beeldcultuur en architectuur. Het tijdschrift is verbonden aan de vakgroep Kunst en Cultuur van de Vrije Universiteit Amsterdam, maar opereert vanuit een onafhankelijke stichting. Sinds de oprichting in 1980 is *Kunstlicht* een podium voor wetenschappelijke publicaties van kunst-, architectuur- en cultuurhistorici. *Kunstlicht* is een uitgave van Stichting Kunstlicht.

Kunstlicht verschijnt drie keer per jaar (twee enkelnummers en een dubbelnummer). Elk nummer is gewijd aan een thema. Plaatsing van een artikel betekent niet noodzakelijkerwijs dat de redactie het eens is met de inhoud.

Kunstlicht is an academic journal for visual art, visual culture, and architecture. The journal is affiliated with the Art and Culture department of VU University Amsterdam, but operates from an independent foundation. Since the founding of *Kunstlicht* in 1980, the journal has been a platform for academic publications by art, architectural and cultural historians. *Kunstlicht* is a publication of Stichting Kunstlicht.

Kunstlicht is published three times a year (two single issues and one double issue). Each issue deals with a specific and interdisciplinary research question. The editorial board does not necessarily hold the same opinions as those professed in the articles published.

CONTACT

Kunstlicht, Vrije Universiteit, Faculteit der Letteren, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam.
www.tijdschriftkunstlicht.nl
info@tijdschriftkunstlicht.nl

BANK

Bankrekening: 5859646,
t.n.v. Stichting Kunstlicht te
Amsterdam
IBAN: NL08INGB0005859646
BIC: INGBNL2A
KvK Amsterdam: 41207238

VORMGEVING / DESIGN

Merel Schenk

DRUK / PRINTER

Wilco, Amersfoort

HOOFDREDACTIE /

EDITOR-IN-CHIEF

Jesse van Winden
EINDREDACTIE /
MANAGING EDITORS
Steyn Berghs, Masha van Vliet
REDACTIE / EDITORIAL
BOARD Evelyn Austin, Angela
Bartholomew, Roel Griffioen,
Arif Kornweitz, Docus
van der Made, Ragna Manz,
Sophie Mulder, Marlies
Noijens, Herbert Ploegman,
Veerle Spronck, Rosa te Velde

VERTALERS / TRANSLATORS

Evelyn Austin, Steyn Berghs,
Samuel Vriezen

CORRECTORS

Angela Bartholomew,
Evelyn Austin

STICHTINGSBESTUUR / FOUNDATION BOARD

Jos ten Berge (voorzitter/chair),
Kees Keijer, Teio Meedendorp,
Kathleen Nieuwenhuisen,
Robert Verhoogt

AMBASSADEUR / AMBASSADOR

Robert Verhoogt

ABONNEMENTEN

Jaarabonnement € 27,50
Proefabonnement € 20,00
VU-abonnement € 22,50
Vriendenabonnement:
donatie. Abonnementen
worden jaarlijks automatisch
verlengd, tenzij vóór 1
december schriftelijk is
opgezegd.
Voor abonnementen kunt u
mailen naar info@
tijdschriftkunstlicht.nl

SUBSCRIPTIONS

Year: € 27,50
Trial: € 20,00
Vrije Universiteit: € 22,50
Friends of Kunstlicht
subscription: donation
Subscriptions are automatically
renewed for a year unless the

subscription is terminated by
the subscriber before
December 1 by e-mail or mail.
For subscriptions you can
contact us through
info@tijdschriftkunstlicht.nl

ADVERTENTIES

Met een advertentie in
Kunstlicht bereikt u een
gevarieerd publiek van
kunstkenners en liefhebbers.
Ons abonneebestand bestaat
verder uit musea, bibliotheken
en wetenschappelijke
instituten in binnen- en
buitenland. *Kunstlicht* is in
een aantal betere boekhandels
– verspreid over Nederland –
te verkrijgen. Naast gedrukte
advertenties behoren
ook insteekflyers en online
advertenties tot de
mogelijkheden. Voor meer
informatie, contacteer ons
via partnerships@tijdschrift-
kunstlicht.nl

ADS

An advertisement in *Kunstlicht*
allows you to reach a varied
group of art lovers and
professionals. Among our
subscribers you will further
find museums, libraries, and
academic institutions in the
Netherlands and abroad.
Kunstlicht is for sale at selected
bookstores in the Netherlands.
Besides printed ads, we offer
the possibility of inserts and
online ads. Please contact
us through partnerships@
tijdschriftkunstlicht.nl

© Auteurs en Stichting
Kunstlicht, Amsterdam.
Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag
worden vervaelvoudigd en/
of openbaar gemaakt, op
welke wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.
De uitgever heeft ernaar
gestreefd de auteursrechten
volgens de wettelijke
bepalingen te regelen.
Degenen die desondanks
menen rechten te kunnen doen
gelden, kunnen zich tot de
uitgever wenden. Van werken
van beeldend kunstenaars
aangesloten bij een
CISAC-organisatie is het
auteursrecht geregeld met
Pictoright te Amsterdam. ©
c/o Pictoright Amsterdam 2013

© Authors and Stichting
Kunstlicht, Amsterdam.
All Rights Reserved. No part
of this publication may be
reproduced, copied, modified
or adapted, without the prior
written consent of the author
or the foundation. The
publisher has made every
effort to comply with copyright
law. If you are a copyright
owner and concerned that
material may violate your
rights, please contact the
publisher. The rights to the
work of visual artists affiliated
with CISAC have been secured
through Pictoright
Amsterdam. © c/o Pictoright
Amsterdam 2013

BOEKHANDELS / BOOKSTORES

Amstelveen
● Cobra Museum
Sandbergplein 1-3
1181 ZX Amstelveen
tel. 020-547 50 50

Amsterdam
● Athenaeum Boekhandel &
Nieuwscentrum
Spui 14-16
1012 XA Amsterdam
tel. 020-624 29 72

● Buchhandlung Walther König
Stedelijk Museum Amsterdam
Museumplein 10
1071 DJ Amsterdam
tel. 020-573 29 11

Haarlem
● Boekhandel Athenaeum
Gedempte Oude Gracht 70
2011 GT Haarlem
tel. 023-531 87 55
(alleen op bestelling)

Middelburg
● De Drukkerij
Markt 51
4331 LK Middelburg
tel. 0118-886 886

Utrecht
● Literaire Boekhandel
Lijnmarkt 17
3511 KE Utrecht
tel. 030-231 98 53